

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacramentis In Genere Ac De Sacramentalibus Nec Non De Sacramentis Baptismi, Confirmationis, atque Extremæ Unctionis Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XXXVIII. Argumentum. Patrini quando sint obligati instruere filios suos spirituales in rebus fidei, & in Doctrina Christiana? Nec non quando teneantur eosdem in egestate positos alere? ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94638)

cujus nomine responderet Patrinus, esse Sacram-
 remoniam, quæ vocatur *Catechismus*, ex qua con-
 trahitur quædam spiritualis cognatio impediens
 Matrimonium contrahendum, sed non dirimens si
 13 contrahatur ex cap. *Contracto. De Cognat. spiritual.*
& cap. 2. de Cognat. spiritual. in 6. Fuit enim ra-
 tioni congruum, ut sicut Patrinus tenens infantem
 ad fontem contrahit cum baptizato, & cum eorum
 genitoribus cognationem spirituales dirimentem
 Matrimonium; ita Patrinus, tenens tantum in Ca-
 techismo, contraheret quantam imperfectam,
 & quasi inchoatam cognationem spirituales, so-
 lummodò prohibentem. Mastrius in 4. sent. de
Matrim. Sacram. disp. 7. num. 348. ubi citat Sco-
 tum, & S. Bonav. Est autem solemnitas questio in
 Scholis Theologorum, & Canonistarum agitata,
 & disputata; Utrum hoc impedimentum Cate-
 chismi, impediens, & non dirimens, sit sublatum
 14 à Concilio Tridentino in cit. sess. de Reform. Ma-
trimon. cap. 2. Et magna scribentium caterva do-
 cet, illud esse omnino sublatum, propter illa Ver-
 ba Tridentini Concilii in cit. cap. 2. *Omnibus inter*
alias personas hujusmodi spiritualis cognationis impe-
diementis omnino sublatis. Et hanc opinionem de-
 fendit Sanchez de *Matrim. lib. 7. disp. 17. num. 9.*
Aversa q. 10. sect. 3. Pontius libr. 6. cap. 11. quos
 plurimi comitantur citati à Mastrio d. disp. 7. num.
 349. & iterum n. 469. Ceterum contraria opinio
 est longè verior, ut manifestè patet, si ducamur
 non à multitudine scribentium, sed ab ipsa ratione,
 quæ omnino demonstrat, à Tridentino Concilio
 non fuisse sublatum prædictum impedimentum
 Catechismi ex jure antiquo proveniens: nam Con-
 ciliū Tridentinum in cit. cap. 2. de Ref. *Matrim.*
sess. 24. disponere statuit solummodò de impedi-
 mento dirimente cognationis spiritualis; non autem
 de Catechismi impediente tantum: ibi: *Ma-*
trimonia, in quibus vel non sine magno peccato per-
severatur, vel ea non sine magno scandalo dirimun-
tur. Et ideo loquitur de Patrinis ad fontem susci-
 pientibus: ibi, *Unus, & una baptizatum de Baptis-*
mo suscipiant: & paulo post; Ut baptizatum de sa-
cro fonte suscipiant. Et in fine auferendo omnia
 alia impedimenta, ait: *Hujus spiritualis cognatio-*
nis, id est, dirimentis matrimonium, quam voluit
restringere ad personas ibi nominatas, itaut non ha-
beret amplius antiquam extensionem ad Paternita-
tem, Compaternitatem, & Confraternitatem ex
cap. 1. de cognat. spirit. in 6. de quibus Layman lib.
5. tract. 10. part. 4. cap. 8. num. 1. Quapropter non
 esse sublatum impedimentum Catechismi, sed ad-
 huc vigere, & observandum fore, præter Ugolin.
 Navar. Vegam, & alios fortiter defendit Emin.
 Cardin. de Lauræa de *Imped. Matrim. disp. 36. num.*
138. Et nos infra dicemus in Decisionibus de Impe-
 dimentis Matrimonii.

His ita præcognitis, pro resolutione Omnes di-
 xerunt, Tenentem puerum, jam baptizatum domi,
 dum ceremoniæ supplentur in Ecclesia, non contra-
 here cognationem spirituales dirimentem Matrimo-
 nium; sed affici illa, quæ impedit, & non diri-
 mit, & ex Catechismo insurgit; Emin. Card. To-
 letus in *summa lib. 2. cap. 23. num. 5. & lib. 7. cap.*
18. Navar. in Man. cap. 22. num. 40. & Dianapar.
3. tract. 4. resol. 259. repertienda in Coord. tom.
 1. tract. 1. resol. 100. Quapropter contrahere non
 poterit Matrimonium cum Matre ipsius filii, quem
 tenuit, dum factæ fuerunt ceremoniæ baptismas-
 les, vel cum ipsa filia sic tenta, nisi ex dispensatione
 Doct. Clericali Tom. 1. Liber 1.

Episcopi. Bonacina de *Matrimon. impedim. quest.*
3. punct. 14. num. 6. Et Emin. Cardin. de Lauræa
disp. 18. art. 4. & cit. disp. 36. n. 138. Qui in *disp.*
38. art. ult. hanc dispensandi facultatem in Episco-
 po non concedit, nisi ex consuetudine tolerata à
 Summo pontifice, ut pariter demonstrabimus in
 nostris Decisionibus de Matrimonio. Contrahit
 autem impedimentum hoc multò magis Patrinus
 tenens, dum quis baptizatur sub conditione, contra
 Gobat d. tract. 2. num. 554.

Et quoniam ubi contracta est cognatio spiritua-
 lis, ibi peti non potest debitum maritale, quaeritur
 quid dicendum in sequentibus casibus. Enitur 16
 Puerpera filium, & nova Rachel paulò post moritur.
 Pater viduatus infantem ipsum ad fontem baptismas-
 lem tenet deinde aliam uxorem duci: Quaeritur, in-
 quam, An jus petendi debitum ab illa habeat? Et qui-
 dem respondendum est habere: quia cum à Concilio
 Tridentino sess. 24. cap. 2. de Refor. *Matrim.* restricta
 sit cognatio spiritualis inter Patrinum, & Patrem,
 ac Matrem baptizati, & hæc alia uxor non sit Mater,
 sed Noverca ejusdem baptizati; ejus Pater, & Pa-
 trinus non amittit jus petendi debitum conjugale ab
 ipsa. Est tamen verum, quod prædictus Pater,
 etsi viduatus, non erat à parochio admittendus ad
 officium Patrini, qui debet esse alius à Patre natu-
 rali, tum ob significatum, tum ob auxilium pueri
 baptizati; ut diximus supra in hac Decisione num.
 11. & dicemus infra in Decis. XXXVIII.

Alter casus concernens facultatem petendi debi-
 tum inter Conjugatos est. Maritus, & Uxor in-
 fantem vicini tenent ad Baptismum. Quaeritur, 17
 an priventur jure petendi, ac solvendi debiti Ma-
 ritales? Dicendum est eos non privari, ea ratione
 quia inter ipsos susceptores nulla contrahitur cogna-
 tio, ut communiter docent DD. quos citat, & se-
 quitur Bonacina de *Matrim. q. 3. punct. 5. §. 2.*
propos. 2. num. 4. Verum resistit textus in cap. ult. 30.
 q. 4. dicens *Quod autem uxor, cum marito in baptis-*
mate simul non debeat suscipere puerum, nulla aucto-
ritate reperitur prohibitum; sed ut puritas spiritualis
Paternitatis ab omni labe, & infamia conservetur im-
munis, dignum esse decernimus, ut utrique infimul,
ad hoc aspirare minime præsumant. Idcirco Pato-
 chi non debent esse faciles in admittendis marito,
 & uxore pro Patrinis in eodem Baptismate, ob re-
 verentiam Sacramenti in hoc canone consideratam;
 quamvis Moralistæ dicant, esse per contrariam con-
 suetudinem abrogatum, ut innuimus supra in hac De-
 cisione num. 8. ex Sanchez lib. 7. de *Matrim. disp. 57.*
num. 5. & Gobato d. tract. 2. num. 570. Ego autem
 qui memoriam, & experientiam habeo annorum
 supra quinquaginta in Ecclesia Parochiali Sancti Petri
 hujus civitatis Patavinæ, numquam vidi admissos
 Maritum, & Uxorem ad levandum eundem infan-
 tem ex fonte sacro.

DECISIO XXXVIII.

ARGUMENTUM.

Patrini quando sint obligati instruere filios
 suos spirituales in rebus fidei, & in Doctri-
 na Christiana; nec non quando tenean-
 tur eosdem in egestate positos alere, præ-
 sens Decisio demonstrat.

SUMMARIUM.

1 Patrini quando sint obligati instruere filios in fi-
 de, & lege Divina?

H 2

2 Et

- 2 Et quando eos alere in egestate? & num. 4.
 2 Actus non operantium ultra agentium intentionem.
 5 Pythacium quid sit?

Videamus modò quas obligationes contrahant Patrini levantes alienos filios de Sacro fonte? quæ quidem concernunt vel bonum animæ, vel utilitatem corporis eorumdem Filiorum. Et quo ad primum genus obligationum, videre oportet An Patrini teneantur instruere filios susceptos in baptismo de rebus Fidei, & de observantia legis Divinæ? Et in hoc respondent DD. omnes affirmative, ut non urgeat talis obligatio Patrinorum, nisi ubi opus fuerit; juxta expressionem Ritualis Romani in Rubric. de Sacram. Baptism. de Patrinis; ibi enim præcipitur, non esse admittendos in Patrinos, qui ignorant rudimenta fidei, & redditur ratio his verbis: *Hec enim Patrini spirituales filios suos, quos de Baptismi fonte susceperint, ubi opus fuerit, opportunè docere tenentur.* Quando autem sit opus eruditione Patrinorum explicat Grassius p. 2. lib. 1. cap. 2. num. 5. videlicet, quando ipsi cum infidelibus conversantur, ut erat in primitiva Ecclesia; & esse potest nunc in Indiis tam orientalibus, quam occidentalibus in quibus adhuc Paganorum magna est multitudo vel si parentes pueri suscepti sint infideles, vel parentibus orbatus ita distaret à Parocho, ut ad discendam Doctrinam Christianam accedere non posset; ut doctè probant Reginald. in praxi lib. 27. num. 34. Barbosa de Paroch. part. 2. cap. 18. num. 36. Layman. lib. 5. tract. 2. cap. 9. num. 1. Marchant. in Candelabr. Mistic. tract. 2. lect. 6. propos. 1. Tamburini. de Triplici Jure lib. 2. cap. 3. §. 2. num. 23. & Cotonius lib. 2. contrav. 2. cap. 5. num. 66.

Altera obligatio Patrinorum concernit utilitatem corporalem infantium; ideo quærunt DD. An Patrini teneantur alere in egestate Filios, quos de sacro fonte levaverunt? Negant aliqui ex his rationibus. 1. Quia Pater spiritualis non succedit filio, nec iste Patri. Butrius in cap. Transmissa. Qui fil. sint legit. Abbas in cap. Tanta. eod. tit. 2. Inter Patrem, & filium spiritualem extat sola spiritualis necessitudo, quæ non se extendit ad temporalia. Tiraquell. in l. Si unquam. num. 36. ubi DD. C. de Revoc. donat. 3. Actus non operantur ultra agentium intentionem. l. Non omnis. ff. Si cert. Pet. Sed intentio Patris spiritualis, dum levat filium de fonte, non est illum alendi temporaliter. Ergo. 4. Si moriatur Pater spiritualis sine propriis filiis, non succedit filius spiritualis, sed substituitur vocatus à præcedenti fidei committente. Eminen. Card. Mantica de Conject. ult. vol. lib. 11. tit. 8. num. 18. Tiraquell. ubi sup. Ergo. 5. Quia id esset aggravare hoc munus Patrinorum, ita ut pauci essent, qui subirent illud cum dedecore fidei Christianæ; ideoque Patrinos non esse obligatos alere filios spirituales egenos tenet, inter Legistas, Anton. Corduben. in l. Si quis à liberis in princ. num. 19. ff. de lib. agnoscent. vel alien. Et ex Moralists Gobat de Baptif. tract. 2. num. 574. ubi citat pro hac opinione etiam Guilielm. Benedictum.

Affirmant alii plurimi ex sequentibus rationibus. 1. Cognatio spiritualis non est minor, quam carnalis, cap. Qui dormierit 27. q. 2. cap. Ita diligere. & cap. sequenti. 30. q. 3. Sed pater carnalis tene-

tur ad alimenta præstanda filiis legitimis, & naturalibus, cap. Jux naturale dist. 1. l. Si quis à liberis §. Si quis ex iis. ff. de lib. agnoscent. Ergo. 2. Pater spiritualis est magis diligendus, quam carnalis. Glos. in cap. Pythacium (id est, charta continens petitionem) in Verb. Multò magis 30. q. 3. Sed ubi est major dilectio, ibi est major retributio. Ergo filius spiritualis erit alendus. 3. Paternitas, & Filiatio spiritualis esse non debet inferioris virtutis, quam simplex amicitia. Sed simplex amicitia capit legata ex testamento minus solemniter. Tiraquell. in d. l. Si unquam. Vers. libertus num. 102. C. de revoc. donat. Ergo etiam spiritualis filiatio debet capere alimenta. 4. Regeneratio spiritualis æmulatur generationem carnalem. Sed ex generatione carnali provenit obligatio alimentorum. Surdus de alimentis tit. 1. quest. 1. Ergo etiam ex spirituali. 5. Mandat Apostolus, ut Operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei. Galat. 6. 10. Sed filius spiritualis est domesticus fidei. Ergo. 6. Ulterius testatur idem Apostolus, quòd si quis suorum, & maxime domesticorum curam non habet, fidem negavit, & est infideli deterior. 1. Tim. 5. 8. Igitur Pater spiritualis si negaret alimenta spirituali filio egenti, domestico suo, incurreret notam infidelitatis; imò esset infideli deterior. 7. Filius non est inferioris conditionis, quam sint frater, & soror ipsius Patris. Sed redarguitur ab Apostolo frater, qui, si ejus frater, aut soror nudi sint, & indigeant victu quotidiano, dicat illis, ite in pace. Jac. 2. 15. Ergo esset redarguendus etiam pater spiritualis, qui filio spirituali, victu quotidiano indigenti, diceret, vade in pace. Quare hanc affirmativam opinionem tenent Baldus in Auth. Nisi rogati. num. 19. C. ad Trebell. Joan. Faber. in l. 1. C. de alien. liber. Francus in cap. 1. de Cognat. spirit. in 6. Alex. in addit. ad Bart. in tract. Aliment. num. 17. Tiraquell. in d. l. Si unquam Verb. Et suscepti liberos, quamvis in hac opinione non resideat, num. 27. ubi DD. plurimi, C. de Revoc. donat. Benincasa in tract. Paupert. in 7. q. in 2. spec. Jud. num. 10. Decius conf. 464. num. 11. & Surdus de Aliment. tit. 1. quest. 11. Quam quidem opinionem affirmativam intelligere debemus, dummodò non sint propinqui carnales ipsius pueri, qui velint, & possint illum alere; & quando Pater spiritualis sit dives, & habeat bona temporalia. Rationes autem opinionis contrariæ non obstant, quarum resolutio remittitur prudenti, & docto Lectori; & eas reperiet apud Tiraquellum d. num. 27. & seqq.

DECISIO XXXIX.

ARGUMENTUM.

Disquiritur an licitus sit Baptismus datus à Parocho per immersionem? & an validus factus sub Stillicidio? In casu necessitatis baptismus est dandus cum Aqua benedicta. Hinc Aquæ benedictæ quatuor præcipui effectus recensentur.

SUMMARIUM.

- 1 Immersione capitis pueri in aquam baptisterii an liceat baptizare?
- 2 Ritus baptizandi per infusionem aquæ mutari debet.
- 3 Ritus prædicti mutatio an sit venialis, vel mortalis culpa?

4 Stillici-